

Kapitola 1

KDYŽ SE LIDÉ OHLÍŽEJÍ za svými ostudnými skutky a tvrdí, že je musel spáchat někdo jiný a oni že nemají ponětí, kdo ten někdo byl, vlastně tím říkají (i když to možná sami nechápou), že dobře vědí, co bylo jejich tehdejší já zač, ale nevědí, kým jsou *právě teď*. Mají za to – nebo to aspoň předstírají –, že se z nich díky věku a zkušenostem stala duše větší, moudřejší a ušlechtlejší, a tím pádem i nevyzpytatelnější než ono dřívější já: někdo, kdo by oněch hanebných skutků ani nebyl schopen. Možná ale, že když spácháte čin krajně násilný, pomůže vám to podobné zmatky vyjasnit, protože já vím přesně, kým jsem byl onoho večera před dvanácti lety, kdy jsem zabil Maria Kirschnera, a i když jsem dnes trpělivější než tehdy a zbavil jsem se jistých falešných představ, zůstávám v podstatě stále stejným člověkem a stále stejně dokážu podlehnout hlouposti. Modlitba mi sice život změnila, ale nikoliv způsobem tak úžasným, jak tvrdí kazatelé. Pravda, mé

modlitby cílí níže než modlitby kněží a mullů – nesnaží se vyprodukovat zázraky, nýbrž malé a spolehlivé výsledky.

K vraždě jsem přišel asi jako herec k roli. Od té doby, co jsem nechal studia, jsem nepracoval jinak než jako barman a postupně jsem zjistil, že záměrná lhostejnost představuje pro opilé ženy značnou výzvu. Za ta léta jsem si osvojil roli chladného, nezáúčastněného světáka (ačkoli jsem nikdy nevytáhl paty ze státu Washington) a nechal touto falešnou vůní prodchnout celý svůj charakter. V zimě roku 1991, když jsem byl zaměstnaný v Galéře, restauraci pro turisty na Lopezu v soustroví San Juan, blízko ústí Pugetova zálivu, už jsem se dopracoval k upřímnému roztrpčení nad celým světem a všechno mi bylo ukradené. Dokonce i ženy, s nimiž jsem spával, mě nudily. Naše schůzky mi byly nanejvýš příležitostmi k předvádění vlastního cynismu. Mám takové podezření, že všichni vrazi jsou do jisté míry stejně sobečtí.

V zimě bylo turistů pomálu, a tak se zbytek osazenstva Galéry obvykle odebíral domů v devět a mě tam nechával, abych zavřel a vypořádal se s opozdilci. Tehdy jsem si vyráběl ty nejkrásnější opice. Jednoho večera koncem ledna, právě když jsem laškoval se čtvrtou dvojitou vodkou a seděl v boxu u okna s panoramatickým výhledem, odkud jsem sledoval žhavá plavá světla ukotvených lodí pohupujících se na vyleštěné černé hladině zálivu, zaparkovalo před podnikem červené porsche a do restaurace vstoupila pohledná žena kolem třicítky, s dlouhými kaštanově hnědými vlasy, a začala se mnou flirtovat, aby ze mě vyrazila drink zdarma. Měla krásně nalíčenou tvář

s decentními hnědočervenými očními stíny, výraznými lícními kostmi a hebkými rty, jež mi připomněly rty namalované na takových těch boudách na pouti, ve kterých se provozuje striptýz. Řekl jsem jí, že je mi líto, ale že jí nemůžu nijak pomoci. Podnapile se opřela o stěnu boxu a chytila se chromovaného věšáku na kabáty, zapuštěného do opěradla sedačky. „Ale no tak, člověče! Mám za sebou fakt debilní večer,“ řekla. Na sobě měla volné šedé kalhoty a boty s podpatky, k tomu modrý svetr z angorské vlny. Těžké zlaté náramky, v uších zlaté kroužky se safíry.

„Vy si přece drink dovolit můžete,“ namítl jsem.

„Jenže jsem nechala kabelku u přítele.“

„Zavolejte mu. Ať vám ji sem doveze.“

„Za ten debilní večer může právě on.“ Zhroutila se do sedačky naproti mně a skryla tvář do dlaní. „Prostě mi nalejte panáka, jo? Přijdu vám to zaplatit zítra,“ promluvila na mě skrz propletené prsty.

„Jak se jmenujete?“ zeptal jsem se.

Nechala prsty propletené a odklopila je jako hledí přílby. Nepřítomně na mě zírala. „A vy?“

„Wardlin Stuart.“

„Wardlin?“ opakovala, jako by šlo o něco obzvlášť komického, a zakřenila se. „Jako *warblin*, jako že vrkáte jako holoubek, jo?“

Hned se křenit přestala. Zřejmě si uvědomila, jak je nemoudré utahovat si z osoby, kterou jste právě požádali o panáka zdarma.

„Já jsem Wanda,“ řekla a pohodila hřívou. Pomyslel jsem si, že tím chce naznačit jistou vášeň a vilnost, kterou si s tím jménem spojuje. „Wanda a Wardlin. To je docela sladký!“

„Wanda,“ řekl jsem hloubavě. „Ne, tu ve vás nevidím. To pro vás není to pravé jméno. Vy jste spíš jako... Brooke. Myslím, že vám budu říkat Brooke.“

To se jí nelíbilo, ale nechala si to pro sebe.

„Jo,“ pokračoval jsem. „Sedí to k tomu pocuchanýmu vzhledu, o kterej usilujete – slečna, co před časem vyšla z prestižní vejšky. Trošku pošramocená, trošku jetá, ale sexy. Chytrá.“

Při slově *chytrá* ožila, přehodila nohu přes nohu a opřela se do sedačky. „Ty seš vážně kretén, že jo?“

„Mám to v popisu práce, Brooke.“

„Takže ty chceš, abych byla Brooke? Žádněj problém. Jsem Brooke. Jsem úplně brookovatá Brooke. Naleješ mi už konečně něco k pití?“

„Co kdybys mi předvedla, co ti tak šponuje ten hezkej modrej svetřík,“ řekl jsem. „A já ti pak něco naleju.“

Tok emocí ve Wandině hlavě se jí částečně odrazil ve tváři. Vztek, otrávenost, nerozhodnost, zdráhání a nakonec, protože toho panáka potřebovala, rozpaky. „Ty po mně chceš, abych ti ukázala kozy?“

„Jenom jestli se ti chce, samozřejmě. Pro mě jsou v pohodě obě varianty.“

„Takže tahle to tu jako chodí?“ zeptala se. „Tohle děláš každej večer?“

„Ty jseš první. Popravdě sem ani moc lidí, kteří by si nemohli koupit panáka, nechodí.“

„To se nedivím!“

„Ale i kdyby sem chodili, nežádal bych je, aby si sundali svetr. Jestli chceš,“ – vložil jsem do hlasu špetku něhy – „můžeš to brát jako určitou provokativní lichotku.“

Zasmála se – byla to jediná sarkastická nota. Zabloudila pohledem k červenému porsche. Čekal jsem, že odejde, ale střelila po mně zpytavým pohledem, kterým se mi snažila nahlédnout do duše. Nepochybně dumala nad tím, nakolik jsem důvěryhodný. Snad zvažovala, jak moc si dnes večer může dovolit zavandit. „Tak dobře. Ale ne tady,“ mávla směrem k oknu. „Někdo by mohl přijet.“

Zavedl jsem ji dozadu do kuchyně. Pod jasným osvětlením u ohřívacího stolu se nahrbila a při stahování svetru projevila exhibicionistický talent, protože přitom předvedla poloviční piruetu. Měla velká prsa, ale ne tak velká, říkal jsem si, aby si žádala použití masivní supervyztužené podprsenky připomínající pevnost. Klidně to mohl být nějaký viktoriánský mučící nástroj. Klec pro vzpurnou děvku vašeho života. Hrubou nažloutle bílou tkaninu brázdily obrysy tlustých drátěných výztuh a ramínka to mělo široká jako popruhy. Se stydlivým úsměvem si sáhla za záda a tu obludnost rozepnula. Ramínka jí sklouzla z ramen a košíčky se odlepily od kůže. Ovšem kůže pokryté špinavě žlutými a nachovými modřinami, po které se křížem krážem táhly jizvy po operaci a protínaly dvorce bradavek. Byla to frankensteinovská ňadra. Pěkně tvarovaná, ale obludná. Zíral jsem na ně.

„Moc mi je nemačkej, jo?“ řekla Wanda. „Zrovna mi je zmenšovali.“

„Tak co si dáš k pití?“ otázal jsem se. „Skotskou? Mám tady jednu fakt dobrou jednosladovou.“

Měl jsem za to, že když mi neřekne předem, že je po operaci, a pak na mě vyvalí nedotknutelná prsa, chce ze mě udělat pitomce, ale vypadalo to, že ji

doopravdy štve, že si nechci šáhnout. Když jsem vyrazil zpátky za bar, zlostně na mě hleděla s rukama v bok. „Hej!“ řekla. „Kam to jako jdeš? Hej!“ O minutku později už seděla úplně oblečená na baru a poručila si Manhattan, který mlčky usrkávala a tu a tam po mně vrhala rozzuřené pohledy. Začal jsem si dávat dohromady celodenní tržbu, a když jsem se sehnul pro nějaké drobáky, které mi vypadly, uslyšel jsem chvatné kroky a pak zvuk, jak se otevírají vchodové dveře.

Když jsem se dost vynadával na malé červené autíčko, uhánějící podél křivky zálivu, přitáhl jsem si za bar stoličku, postavil si k ruce zbrusu novou láhev Ketel One a rozjímal o tom, co se přihodilo ve Wandině mysli. Dorazila do Galéry přímo z traumatické konfrontace s přítelem a sexuální obtěžování mi dovolila možná jen na základě dojmu, že nějaký bezvýznamný erotický zážitek její pomstu dovrší. V opilosti ji možná nenapadlo, jak na potenciálního milence zapůsobí pohled na její zohavená prsa. Jistě, byla tu ještě možnost, že to celé jenom hrála a její hněv byl předstíraný, ovšem na ostrově Lopez jsem se s nikým, kdo by dovedl tak dobře hrát, dosud neseťkal. Bez ohledu na to, kam až její manipulace sahala, jsem ji obdivoval. Na opilé zpykykané děcko, které má vlastní porsche, se dovedla docela dobře ovládat.

Tři panáky potom, co Wanda odsvištěla, dorazil na parkoviště šedý mercedes. Z něj vylezl statný muž ve středních letech, s vyholenou hlavou a v šedém tvídovém svrchníku se sametovým lemováním na klopách, nechal motor běžet a zamířil ke dveřím. Uvědomil jsem si, že jsem zapomněl zamknout.

„Máme zavřeno,“ pravil jsem, jakmile muž vstoupil.

Odpověděl: „Jo, to máte,“ došel k baru a stoupl si přede mě. Ruce v rukavicích položil na barový pult. Zíral na mě bez jakéhokoli výrazu, ale cítil jsem, jak z něj přímo srší agresivita. Kůži měl sinalou a na tvářích červené fleky. Bradu a horní ret mu špinil přízrak kozí bradky načrtnuté strništěm starým pár dní. Obličej měl spíš obtloustlý, ale jeho hnědé oči vypadaly v kontrastu s ním žensky, protože byly pozoruhodně velké a lesklé. Výsledný dojem byl prostě eklhaft, ale vypadalo to, že na něm léta pracoval.

„Jsem Mario Kirschner. Janetin přítel,“ pravil zvukným a zřejmě i záměrně hlubokým hlasem, jako kdyby oznamoval něco nepokrytě zlověstného, například: „Jsem James. Jesse James.“

Musel jsem se zasmát. „Janet,“ opakoval jsem. „Myslíte *tamtu* Janet?“

„Vy víte, koho myslím.“

Byl jsem sice opilý, ale mazaně opilý. Byl jsem si docela jistý, že vím, kdo Janet je. Chytrá holka, pomyslel jsem si. „Vysoká? Chlupatý modrý svetr, červenohnědé vlasy? Řekla mi, že se jmenuje Wanda.“

„Před dvaceti lety bych vám byl zpřerážel kosti,“ řekl Kirschner tesklivě. „Dneska mám právníky, kteří to udělají za mě. Víc to pak bolí.“

„Ještě než povoláte právníky, nechcete mi říct, co jsem podle vás udělal?“

„Si myslíš, že si dělám prdel? Ty mě nebereš vážně, co?“

„Tak se na to podívejme. Wanda... Ne! Pardon. Janet! Janet sem napochoduje potom, co se s váma porafala. Nalitá jak pupen. A tolik potřebuje další

drink, že mi klidně ukáže kozy. Při pohledu na který by mimochodem zdrhal i zuřivej pitbul. Tak jí dám pití a ona odejde. Načež sem přijdete vy a vyhrožujete mi právníkem.“ Usrkl jsem vodky. „Asi máte pravdu. Neberu vás vážně.“

Kirschner si mě měřil chladným pohledem. Ačkoli mě situace v zásadě bavila, přece jen jsem začal být trošku paranoidní. „A co vám jako řekla, že se stalo?“ vyzvídala jsem.

„Necpi mi tyhle kecy, kurva!“

„Ne, vážně, povězte mi to, chlape! Fakt mě to zajímá. Chápejte, já přece vím, že jsem ji neojel. A ona vám evidentně nakecala nějaký kraviny, jako že jo... Nemyslíte, že na tom má nějaký svůj zájem? Jako třeba, že se snaží uměle vyrobiť problém?“

„Možná bych ji měl přivést sem. Ty si myslíš, že se jí dokážeš podívat do tváře i po tom, cos udělal?“

Zíral jsem na mercedes, kterému se valil od výfuku bílý dým, a pokoušel se za zamženým sklem vytušit nějaký tvar. „Ona je tam? Tak ji přiveďte, člověče. Když jsem se dokázal podívat do tváře těm kozám, tak už zvládnou kurva všechno.“

Kirschner mě popadl za svetr a přitáhl si mě k sobě. „Ty zmrde!“ pravil a poprskal mě slinama.

Řekl ještě něco, ale já už to neslyšel. Teplo jeho slin, ten jeho švihácký, nasládlý pach, celý ten soubor jeho zcela konkrétních fyzických vlastností ve mně vyvolal náhlý pocit odporu, asi jako když zjistíte, že vám po ruce leze pavouk, a prudce ucuknete, a já se úplně oddělil od přítomné chvíle a naprosto přestal vnímat Kirschnera jako člověka. Vecpal jsem mu pod bradu předloktí naštorc a tlačil ho od sebe, a jak se pod tím

tlakem kroužil, vzal jsem ho přes temeno svou lahví vodky. Láhev se nerozbila. Udělala duté *bong*, takový nevinný zvuk, jako když se někdo praští hlavou o trám. Kirschnerův obličej ztratil jakýkoli výraz a on se složil k zemi, jako byste v něm vypnuli elektřinu.

Ačkoli dnes už vím, že tam přede mnou umíral v důsledku fraktury lebky a subdurálního hematomu, puls měl zřetelný a nikde nebylo ani stopy po krvi. Předpokládal jsem, že se tak za minutku za dvě probere. Přešel jsem k oknu. Wanda (vlastním jménem Janet Pietkowski) si mezitím v zamlženém čelním skle auta vykroužila průzor. Viděl jsem její svetr, vlasy kolem obličeje a lesklou rudou pusou otevřenou do tvaru O. Evidentně všechno viděla. Nějakou dobu jsme jeden na druhého zírali, řekl bych, že nejmíň dvacet třicet vteřin, a právě v těchhle vteřinách dostal zbytek mého života jasný tvar, právě tehdy si Wanda – nikdy jí v duchu neříkám Janet ani Brooke – dala dohromady detaily celého příběhu, který bude vyprávět, popis ničím nevyprovokovaného napadení, který přiměje státního zástupce k obvinění z vraždy.

Když si vybavuju tyhle vteřiny, jsem v pokušení vzpomínku přikrášlit a přesvědčit sám sebe, že jsem cítil, jak se kolem mě stahuje osud, hmatatelný jako ten bílý oblak zplodin z výfuku mercedesu, jako nějaký vířící mrak. Ale pravda je taková, že jsem v tu chvíli žádnou zvláštní předtuchu neměl. Lámal jsem si hlavu, jakou lež asi Wanda Kirschnerovi navykládala, že ho tak rozzuřila, a hloubal jsem nad tím, jaký může mít motiv. Měla důvod zuřit na nás na oba. Možná na mě svého přítele poštvála v naději, že si ublížíme navzájem. Spojila ruce jako při modlitbě a špičkami

prstů se dotýkala brady. Oči měla zavřené, rty se pohybovaly. Nakonec se z téhle pozice vytrhla, nabušila do mobilu nějaké číslo a mluvila. Neměl jsem obavy. Bez ohledu na vlastní opilost jsem si představoval, že vzhledem k bezúhonným šesti měsícům v Galéře nemám důvod pochybovat, že by moje slovo neobstálo proti ženě, která nadýchá dvě procenta. Zapálil jsem si cigaretu, vydechoval kouř směrem k Wandě a mával na ni, hezky všemi prstíky, bezstarostně a pohrdavě. Wanda domluvila. Naše oči se přes dvojí sklo setkaly a ona se usmála. Byl to tak odzbrojující úsměv a připadal mi tak ryzí a zbavený všech licoměrných náznaků, že jsem mimoděk odpověděl stejně. Krátce, dokud se zdáli neozvala policejní siréna, jsem žil v mylném domnění, že jsme s Wandou téměř přátelé, že jsme vlastně spojenci v dobrém.

Kapitola 2

JEDNOU JSEM DÁVAL ROZHOVOR, v němž jsem prohlásil, že modlitba, samotný akt její tvorby, mě zušlechtil, že zformoval mou bytostnou podstatu do jednoduchého tvaru. Ačkoli je to výrok na povrchu pravdivý, možná jsem tazatele, pana Eda Bradleyho ze *60 minut*, trochu oklamal, protože jsem nedodal, že onen nový tvar mé duše byl hlavně výsledkem oportunistu. Lidský duch je totiž nadmíru tvárný. Všichni jsme do určité míry sociopati, většinou neškodní, ale vždycky schopní vecpat se do takového kabátu, jaký je pro úspěch v určitém prostředí třeba. Můj typický šat, tedy záměrná lhostejnost a nespokojenost, by vám ve vězení moc ku prospěchu nebyl. Tam je v zájmu přežití potřeba vášně – elán a nadšení. Tehdy jsem si myslel, že bych to mohl u soudu ukecat na zabití, jenže Wandin příběh o tom, jak jsem ji přepadl na dámských záchodcích, když si ošetřovala ňadra, její lítost nad tím, že Kirschnerovi o příhodě řekla, její popis Kirschnerova umírněného přístupu a mé krajně násilné

reakce... za těchto okolností jsem skoro neměl na vybranou a musel akceptovat obvinění z vraždy, za což mi bylo dopřáno, abych se mohl ve věznici Walla Walla deset let zdokonalovat v umění vášnivého boje o život.

Prvních pár let jsem se věnoval podávání odvolání a rozjímáním nad tím, co bych mohl Wandě udělat, až mě pustí. Ukázalo se, že Kirschner ji brutálně zneužíval a že s ním žila ve společné domácnosti dost dlouho na to, aby získala status jeho družky – tudíž měla nárok na značnou část všech peněžních prostředků, které plynuly z jeho řetězce obchodů s potravinami. Pochyboval jsem o tom, že by Wanda dokázala události v Galéře nějak naplánovat nebo předvídat, ale na druhou stranu jsem měl za to, že onen jednoduchý tvar, do nějž Kirschnerovo týráním zformovalo duši jí, byl tvarem pomstyctivosti, a že prostě popadla příležitost, kterou jsem pro ni představoval, zinscenovala náš střet a modlila se za co nejlepší možný výsledek.

Docela dost času ve vězení jsem promrhal tím, že jsem si představoval různé nepravděpodobné způsoby odplaty. Viděl jsem se, jak se v podobě fantóma vznáším v purpurovém světle Wandina budoáru, splývám s jejím spícím tělem a dopouštím se na ní metafyzického znásilnění, po němž jí v těle zůstanou zárodky tumorů. Viděl jsem se, jak ji prvním divočejším a doslovnějším způsobem, jak ji svádím natolik neurvale, až začne toužit po relativně nenápaditých znásilněních páně Kirschnera, ale přece tak mistrovsky, že v ní probudím jemnější city a vyvolám zvrácenou závislost, která ji ovládne na dobu minimálně osmi a maximálně patnácti let. Sám jsem ještě nebyl ani v půlce tohoto minimálního období, když si jeden

zloděj aut jménem Roger Dubon, jehož jsem sotva znal, zrealizoval na mé osobě vlastní vězeňskou fantazii, ve které jsem představoval strašlivé nebezpečí – bodl mě a nechal mě umírat na schodech... Teprve tehdy mě opustila touha po pomstě a já začal chápat podstatu modlitby.

V průběhu rekonvalescence na nemocničním oddělení jsem znovu začal přemítat o Wandě a vybavil si onu chvíli, během níž se modlila. U soudu vyšlo najevo, že Wanda je od přírody bezohledná a amorální, že je to vymetačka večírků a žádné náboženské přesvědčení hodné toho slova nemá. V jejím případě byla modlitba výsledkem náhlého popudu – pronesla ji v okamžiku, kdy se jí naskytla skvělá příležitost, ale cítila, že vnější okolnosti nedokáže nijak ovlivnit. Ať už se modlila za cokoli – ať si přála, aby byl úder, který jsem Kirschnerovi zasadil, smrtelný, nebo aby ona sama dokázala přesvědčit policii, že její historka je pravdivá – bylo nabíledni, že její modlitba byla vyslyšena.

Vybavil jsem si svou vlastní nedávnou modlitbu. Ležel jsem na schodišti, v ústech cítil krev, temnota se plížila blíž a blíž a život ze mě vyprchával. Modlil jsem se pořád dokola za to, abych měl sílu vstát, zdolat schody a jít chodbou, až potkám někoho, kdo přivolá pomoc, a své modlitby jsem nesměřoval k žádnému bohu, nýbrž k nesmírné a neurčité říši, nad níž, jak jsem se domníval, nikdo a nic nevládne. A přece mě nečekaně zaplavil příval síly. Vstal jsem, stoupal po schodech, kráčel po chodbě.

Vzhledem k závažnosti mých zranění hotový zázrak, řekl mi chirurg. Což otevíralo dveře možnosti, že zázraky činí sama modlitba a že žádné jméno, které

k ní člověk přišpendlí, ať je to Alláh, Ježíš nebo Damballa, není tak důležité jako naléhavost a specifčnost modlitby samé a jako okamžik, v němž se rozhodnete modlitbu vyřknout. Tak může být modlitba, a snad i víra, chápána jako výstřední fyzikální experiment, jako funkční prostředek k dosažení drobných změn v realitě.

Začal jsem být touto myšlenkou – původně pouhým rozmarem – úplně posedlý. Podobné obsese jsou důsledkem přemíry volného času a vysvětlují, proč se ve vězeňských celách vyskytuje tolik měst postavených z párátek, lodí v lahvích a mozaik ze sirek. Oproti těmto kratochvílím měl ovšem můj nápad daleko větší praktický potenciál. Přišlo mi, že pokud jsou kritérii účinné modlitby naléhavost a vhodná příležitost, pak lze to první navodit, aby to mohlo tomu druhému sloužit.

Možná že modlitby byly vytvářeny proto, aby soustředily naléhavost prosby modlící se osoby, kdykoli bylo třeba. Proč by jinak byly napsány Žalmy? Problém se Žalmy byl ovšem – stejně jako se všemi starověkými modlitbami – v tom, že se svým nabubřelým jazykem nehodily do moderní doby, a proto jejich moc soustředit mysl natolik, aby docílila změny, dávno vyprchala.

Je potřeba modlitby nového typu – takové, která nepředpokládá existenci žádného boha, anebo se dovolává pozornosti jen nižších božstev, přechodných bytostí s omezenou mocí, a nikoli vševědoucí eminence, již vzývali bibliční autoři. Modlitby, která osloví lidské potřeby mnohem konkrétněji, která zapojí naši vnímavost v moderním slova smyslu – asi

jako učebnice pro samouky, jako příručka, která vyučuje nějakým základním dovednostem nebo přístupem a kázni nezbytným pro jejich rozvinutí.

První modlitba, jíž jsem se pokusil této myšlence přiblížit, a sepsal jsem ji ještě na nemocničním pokoji, žádala, aby mi bylo od této chvíle umožněno slyšet „kroky ve tmě, jemný šelest dechu vraha“. Nevím, jestli tato modlitba způsobila jinou změnu než tu, že jsem si více uvědomoval nebezpečí, nicméně kdykoli jsem opouštěl celu, opakoval jsem si ji, a nezažil jsem už žádnou recidivu zážitku s Rogerem Dubonem (který si teď odpykával trest v zařízení s nejvyšším stupněm ostrahy), ani žádné další pokusy ze strany kohokoli jiného. Vskutku, všechny mé modlitby byly vyslyšeny.

Žádal jsem jen o drobné výhody a chvíle, v nichž jsem modlitby pronášel, jsem si pečlivě vybíral. Jednou večer, právě když jsem se chystal odevzdat žádost o pracovní zařazení do vězeňské knihovny a sepisoval modlitbu, jež měla tomuto záměru napomoci, se na mě obrátil můj spoluvězeň Jerry Swain, zavalitý venkovský buran ve středních letech, který pocházel z Yakimy a dostal šest let za obchodování s lidmi. Nabídl mi pět balíčků žlutých camelek, když pro něj „sesmolím nějakou tu modlicí říkanku“.

Jeho návrh mě vylekal. Přestože jsme byli s Jerym donuceni k jakémusi kamarádství, udržoval si od příchodu do cely pohrdlivý odstup, který jsem se nepokoušel překonat. Byli jsme jeden opakem druhého. On byl nepořádný, tlustý a měl dlouhé vlasy a jeho hrud', záda a paže hyzdila jednobarevná tetování, jež byla očividně všechna dílem jediného umělce a skládala se hlavně z karikatur vlnadných žen. Ústředním

motivem pak bylo vyobrazení chobotnice, která vykonávala mnohochapadlovou soulož se čtyřmi takovými dámami.

Jerryho početní vězeňští přátelé vypadali všichni podobně jako on, a když se sešli všichni dohromady, plácali hrozné nesmysly o „negrech“, „čmoudech“ a tajném království, které je zatím v plenkách, ale jednoho dne bude vládnout světu.

Naproti tomu já jsem byl distingovaný, štíhlý, vlasy jsem měl krátké, tělo nezdobené a své názory na rasové a politické otázky jsem si nechával pro sebe. Zeptal jsem se Jerryho, za co se chce modlit, a on se poprvé za celou dobu naší známosti rozpovídal o neutěšené historii vlastní rodiny. Otec byl už léta nezvěstný, matka se upila k smrti, dva bratři došli smrti při páchání nezdařených kriminálních alotrií. Jeho jediná žijící příbuzná, sestra Serena, „ňák zlesbovatěla“, a teď se spolu nestýkají.

„To ta její holka ji votočila proti mně,“ vysvětloval. „Marcy Sharpová. Ta tlustá stará prasnice. Její matka je taky lesba, bys nevěřil.“

Jerry, hnán přízrakem odloučení, napsal Sereně dopis, v němž žádal o usmíření, jenže se ho zdráhal poslat, protože si moc nevěřil a cítil, že u Sereny zrovna nebude. „Sem viděl, že se ti hnedle začalo dařit líp, jak jsi začal s těmadle modlitbama,“ řekl. „No a tak sem si jako řek, proč to nezkusit taky, chápeš.“

Když jsem se ho vyptal na rozmanité detaily ohledně Sereny, což mi umožnilo budoucí modlitbu přesněji zacílit, pustil jsem se do práce a o dva dny později jsem Jerrymu předvedl výsledný výtvar, jednu z prvních modliteb, které se měly později ocitnout v mé

knize. Začínala veršem: „Ta holka s prasečím rypákem, dcera Genevieve Sharpový, mě nenávidí...“

Jerry si to několikrát rozpačitě přečetl a pak řekl: „Tudle mi ale jako moc náboženský nepříjde, tobě jo?“

„Náboženského ducha tomu musíš dodat ty,“ řekl jsem mu. „Účel je, aby se v tom soustředily tvoje pocity, aby to bylo hodně intenzivní.“

Přečetl si to znova a řekl: „Já jen, jako že to nejní úplně typická modlitba.“

Snažil jsem se mu objasnit, v čem spočívají výhody toho, čemu jsem začal říkat „modlitace“, a že stejně je tomu u všech verbálních technik koncentrace, modliteb, manter a tak dále, že jde o zabarvení slov, o jejich přesný a zvukový tón, o dosažení rezonance mezi zvukem a významem. A že já nenapodobuju těžkopádné struktury minulosti, nýbrž usiluju o současný výraz. Slíbil jsem mu, že jestli nebude spokojený, tak mu ty jeho camelky vrátím.

„Néé, já to kapíruju,“ pravil Jerry. „Dej mi chvilku, ať to strávím. Se mi to líbí jako, fakt. Je to jenom kapku švihlý, chápeš.“

Tři týdny poté přijela Serena Swainová za Jerryem na návštěvu a brzy nato jsem dostal druhou objednávku na osobní modlitbu. Žadatelem byl malý, šlachovitý a výbušný chlapík jménem Skinner Wallace, vrah natolik nadupaný nervózní energií, až se mi zdálo, že okolo něj slyším slabounké bzučení. Přál si modlitbu, která by způsobila smrt kurvy, které jednou měsíčně platil za to, že ho přišla navštívit a předvedla mu v kabince vzrušující show, při níž si spolu po telefonu říkali prasárničky, ale byli přitom oddělení tlustým sklem. Prohlásil, že jeho frustrace dostoupila vrcholu

a pomyšlení na to, že kdejaký chlap může mít, co on ne, už nedokáže snést.

K vlastnímu překvapení – jelikož jsem dosud nespojil modlitaci s žádným morálním kodexem – jsem mu řekl, že zabít někoho nejspíš přesahuje možnosti mých výtvorů, a i kdyby nepřesahovalo, že nemám chuť to udělat.

Když to Skinner uslyšel, výraz upjaté zuřivosti na jeho tváři zakolísal a chvíli jsem si myslel, že mě praští. Ale svědectví Jerryho Swaina o mých divotvorných schopnostech mě zjevně zachránilo.

„Co ty vlastně doopravdy chceš?“ zeptal jsem se ho. „Ty ji přece nechceš vidět mrtvou. Chceš ji ošukat, ne?“

„Ale mně manželský návštěvy nedovolej,“ namítl.

„Jenže tady se nedovolený věci normálně dějou, vždyť to víš. Možná by bylo lepší zaměřit modlitbu na to, aby se ti podařilo ovlivnit nějakýho bachaře.“

„K bachařům, k těm debilům, se modlit nebudu! Ty zmrdi bachařský, ty mě nenáviděj!“

„Já ti ale navrhuju něco jinýho – modli se za způsob, jak se nějak dostat ke svý kurvě... ať to stojí, co to stojí.“

Skinner popřál myšlence sluchu. „No tak jo. Do píči! Napiš něco.“

„Tady nejde jenom o to, že já něco napíšu...“

„Jo, já vím! Musím si za tím sám stát. Vopřít se do toho.“

„To ale není všechno –“

„Vím! Jasný!? Musíš mi položit hafo otázek. Tak dělej! Deme na to!“

Skinnerovi trvalo téměř šest týdnů, než dokázal – pomocí modlitby, výhrůžek a smlouvání – dosáhnout

okolností, za kterých si mohl užívat opakovaného fyzického vztahu se svou kurvou.

Od té chvíle jsem byl žádostmi o modlitby přímo zavalen. Těm, které jsem přijal, jsem i uměl vyhovět, ale většinu jsem odmítal. Buďto byly pochybné z morálního hlediska, anebo se nacházely mimo omezené možnosti mých výtvorů.

Vysoké procento mé úspěšnosti bylo tedy částečně možno připsat přísnému předvýběru, ale když jsem pozoroval Jerryho, Skinnera a další ze svých zákazníků, uvědomil jsem si, že tu navíc dochází k procesu, který má svou logiku – samotný akt modlení totiž měnil jejich způsob chování, dělal z nich klidnější a přístupnější lidi. Splnění jejich přání pak tyto rysy ještě zpětně posílilo. Často se vraceli a žádali o další modlitby, a pak jsem je vídal na dvoře, na chodbě nebo v izolaci cely se skloněnými hlavami a tiše se pohybujícími rty.

Byl jsem si jistý, že jejich modlitby byly vyslyšeny, protože modlitace soustředila jejich úsilí k danému cíli, a měl jsem za to, že příčinou změn v jejich chování byla samotná modlitební praxe a žádná tradiční duchovní složka se na nich nepodílela.

Pro tohle jsem nacházel důkazy i sám u sebe. Když jsem přišel do vězení, bylo mi jedenatřicet, a přestože člověk mezi třicítkou a čtyřicítkou obvykle v rozmezí kterýchkoli pěti let zaznamenává psychický růst, mohl jsem u sebe vysledovat, že u mě byl tento růst spojený převážně s modlitací. Byl jsem teď zbožnější, přemýšlivější, metodičtější, tišší... ostří mého cynismu otupila námaha nového řemesla a vyměnila je za jakousi dychtivou upřímnost.

Moje hovorná osobnost, dříve sardonická a uštěpačná, byla den ode dne nevýraznější a čím dál méně vyhledávala střety, a často jsem se přistihl, jak někomu uděluji kázání hodné lidového mudrce, což byl způsob mluvy, kterému bych se byl dříve vysmál.

Ruku v ruce s touto znovunalezenou prostotou šlo i moje přesvědčení, že na ničem z toho se nepodílí Bůh, ale vzhledem k tomu, nakolik u mě vzrostla schopnost sám sebe klamat a druhým nezáživně kázat, jsem mohl klidně být novopečeným vyznavačem nějakého suchopárného, nenápaditého směru křesťanství. Zatímco jsem tedy nedělal nic většího, než že jsem jenom převlékal duševní kabát a osvojoval si osobnost lépe přizpůsobenou okolí, začínal jsem už sám sebe vidět jako řemeslníka zaměstnaného cizelováním a přetvářením vlastního ducha a jeho přípravou na cosi velkého.

Muž, který zabil Maria Kirschnera... už bych vám ani nedokázal říct, co to bylo za chlapa.

Byl jsem teď duší větší a nevyzpytatelnější, a tedy neschopnou takového nahodilého, bezmyšlenkovitého zločinu.

O autorovi

Je to zvláštní, ale o životě Luciuse Sheparda toho až tolik nevíme. Jeho fotografií na internetu mnoho nenajdete a heslo na Wikipedii je poměrně krátké. Web samotného autora, který dostal současnou podobu (nebo snad dokonce celý vznikl) až po jeho smrti, obsahuje Shepardovu autobiografii, v níž je uvedeno nesprávné datum narození. Spisovatel Bob Kruger to komentuje takto: *„Lucius byl starší, než prozradil mnoha svým přátelům. Ve skutečnosti se narodil roku 1943. Vypravěči v jeho příbězích jsou často nespolehliví, a trochu se to týká i autora této autobiografie.“*^[1]

Nechme tedy nespolehlivého vypravěče promluvit: *„Stručné životopisy jsou stejně jako texty dějepisců příliš uspořádané, a tak nemohou být ničím jiným než úhledným zkreslením pravdy. Proto když napíšeme, že Lucius Shepard se narodil v srpnu 1947 Lucy a Williamu Shepardovým v Lynchburgu ve Virginii a potom ho vychovávali v Daytona Beach na Floridě,*

není to nic víc než statistický údaj a neřekne vám to nic o jeho těžkém dětství, z něhož se často snažil uprchnout, což se mu nakonec ve věku patnácti let podařilo a odplul na palubě nákladní lodi do Irska. Následně strávil několik let v Evropě, severní Africe a Asii, pracoval v továrně na cigarety v Německu, na černém trhu bazaru Chán al-Chalílí v Káhiře, jako vyhazovač v nočním klubu ve Španělsku a v mnoha dalších zemích a mnoha jiných povoláních.“ Po návratu do USA začal studovat, ale „budto jej neuchvátil studijní plán, nebo mu jiné aktivity přišly jako větší výzva. Ať tak či onak, školy několikrát zanechal a vydával se do Španělska, jihovýchodní Asie (v době, kdy se tam turistům cestovat příliš nedoporučovalo) a Jižní a Střední Ameriky. Svou akademickou kariéru proto zakončil po deseti semestrech jako student druhého ročníku se zvýšenou politickou ostražitostí, značně rozsáhlými znalostmi latinskoamerické kultury a přehršlí příjemných vzpomínek.“

Když už se jeho pobyt na univerzitě chýlil ke konci, seznámil se se studentkou Joy Wolfovou. Vzali se a z jejich svazku nakonec vzešel jediný syn, Gulliver, který je dnes architektem v New Yorku. Jednou jeli autem přes celé Státy do Kalifornie, ale v Detroitu se jim rozbilo auto, museli si tam najít práci a Shepard začal hrát v místní rockové kapele. Strávil tím většinu sedmdesátých let. „Kdykoli se naskytla příležitost, obvykle v podobě rozpadu kapely, navštěvoval Střední Ameriku a přitom si vypěstoval obzvláštní náklonnost k obyvatelům Hondurasu.“

Vykonával nejrůznější obskurní povolání, ale pak přišel klíčový okamžik: „V roce 1980 se Shepard dostal

na Clarion Writers' Workshop a vydal se na spisovatelskou dráhu.“ Workshop Clarion byl založen roku 1972 v Michiganu, kde sídlil do roku 2006 (potom se přesunul do Kalifornie). Je určen začínajícím spisovatelům science fiction a fantasy. V rozhovoru s Nickem Geversem^[2] Shepard popsal, jak vlastně jeho kariéra začala. Na otázku, zda se vůbec cítí být žánrovým autorem a zda je jeho spojení se žánrem náhodné či spíše zásadní, odpověděl:

„Čím se zdám být sobě, není až tak důležité jako to, jak mě vnímají druzí, a myslím si, že teď mě vnímají jako žánrového autora. To se může za pár let změnit. K žánru jsem se dostal víceméně náhodou. Kapela, ve které jsem hrál – a vkládal do ní velké naděje – se rozpadla a já se poslakoval po domě a celé dny koukal na televizi. Napsal jsem půlku nějaké povídky a moje tehdejší žena ji bez mého vědomí (a protože doufala, že se mě zbaví) poslala na Clarion, což byl náhodou workshop žánrový. Vzali mě tam. Kdyby to byl býval workshop beletrie jako takové, nejspíš bych nikdy žádnou fantastiku nenapsal. Nejsem v oboru moc sečtělý. Jako dítě jsem četl obvyklé věci – Tolkiena, L. Franka Bauma atd. –, ale nikdy jsem nenarazil na autory takzvaného zlatého věku science fiction. Někdy okolo patnácti jsem přečetl Martanskou kroniku, ale přišla mi přehnaně sentimentální. Většinu sci-fi jsem přečetl v době, kdy jsem byl muzikant a potřeboval jsem nějaké lehké čtivo na hodiny strávené na cestě. První science fiction, která mě opravdu dostala, byla kniha od Jacka Vance zvaná Emphyrio. Po něm jsem objevil Ballarda, Aldisse, Wolfa a všechny tyhle autory.“